

Energiklagenemnda

Energiklagenemndas avgjørelse 14. september 2026

Sak: 2026/1292
Klager: A
Klagemotpart: Glitre Nett AS
Saken gjelder: Uenighet om utforming av nettleien

Saken gjelder klage fra en nettkunde over vedtak fattet av Reguleringsmyndigheten for energi («RME») den 30. mars 2026. I vedtaket slo RME fast at nettselskapet hadde utformet fastleddet for ordinære uttak i distribusjonsnettet slik at det var differensiert på grunnlag av kundens etterspørsel etter effekt, jf. forskrift for omsetningskonsesjonærer § 14-2 tredje avsnitt andre setning. Energiklagenemnda opprettholdt RMEs vedtak.

Energiklagenemndas medlemmer: Nemndsmedlemmene Edna Grepperud, Helle Grønli og Tormod Anders Sletten.

1 Sakens bakgrunn

- (1) Saken gjelder klage fra nettkunden A (heretter «klager») på vedtak fra Reguleringsmyndigheten for energi (heretter «RME») datert 30. mars 2026. I vedtaket konkluderte RME med at Glitre Nett AS (heretter «nettselskapet» eller «Glitre») har utformet fastleddet sitt slik at det differensieres på grunnlag av kundens etterspørsel for effekt, og dermed er i tråd med forskrift 11. mars 1999 om kontroll av nettvirksomhet (nå «forskrift for omsetningskonsesjonærer») § 14-2 tredje ledd andre punktum.
- (2) Klager brakte inn saken for RME ved e-post den 11. november 2025. Bakgrunnen for saken er at nettselskapene innførte en ny nettleiemodell etter en forskriftsendring som trådte i kraft 1. juli 2022. Tariffmodellen deler kundene inn i kapasitetstrinn basert på hvor mye strøm de bruker på samme tid (effekt). Effekten måles fortløpende, og kundens kapasitetstrinn fastsettes ut fra gjennomsnittet av de tre høyeste døgnmaksene i løpet av måneden. Dette gjennomsnittet avgjør hvilket kapasitetstrinn kunden er på og dermed hva kunden skal betale i fastleddet. Klager var uenig i innføringen av differensieringen på grunnlag av effektetterspørsel og stiller spørsmålstegn ved den reelle påvirkningsmuligheten kundene har til å styre hvilket kapasitetstrinn de havner på.
- (3) Til tross for at klager i sin e-post 11. november 2025 betegnet henvendelsen sin som en klage, behandlet RME klagers utsagn og spørsmål som en henvendelse og ga svar i brev 1. desember 2025. I brevet ga RME en generell redegjørelse av reguleringen av nettleie, samt opplyste om at brevet ikke var et vedtak.

Postadresse:
Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:
Vestre Strømkaien 13
5008 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

- (4) I brev til RME 4. februar 2026 poengterte klager at hans første henvendelse av 11. november 2025 var en klage, og at den måtte bli behandlet i henhold til lovverket.
- (5) RME sendte forhåndsvarsel om vedtak den 4. mars 2026. I varselet informerte de om at brevene av 11. november 2025 og 4. februar 2026 ville bli behandlet som en klage. Videre i samme brev varslet RME om at de vurderte å fatte følgende vedtak:
- «Glitre Nett AS har utformet fastleddet for ordinære uttak i distribusjonsnettet sånn at det er differensiert på grunnlag av kundens etterspørsel etter effekt, jf. Forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 14-2 tredje avsnitt andre setning.»*
- (6) Klager sendte inn merknader til forhåndsvarselet i e-post med vedlegg datert 5. mars 2026. Her påpekte han at RME hadde tatt utgangspunkt i feil faktisk og rettslig grunnlag for klagen.
- (7) RME fattet følgende vedtak i saken den 30. mars 2026:
- «Glitre Nett AS har utformet fastleddet for ordinære uttak i distribusjonsnettet slik at det er differensiert på grunnlag av kundens etterspørsel etter effekt, jf. forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 14-2 tredje avsnitt andre setning.»*
- (8) Klager påklaget vedtaket i e-post med vedlagt brev datert 3. april 2026.
- (9) RME orienterte nettselskapet om klagen i brev 8. april 2026, med klager i kopi. Nettselskapet ga ikke en uttalelse om saken. Klager sendte brev med merknader til orienteringen den 11. april 2026.
- (10) RME vurderte klagen, men konkluderte med at den ikke ga grunnlag for å endre eller oppheve vedtaket, jf. lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker 10. februar 1967 (forvaltningsloven) § 33. RME sendte klagen og sakens dokumenter til Energiklagenemnda den 2. juli 2026.
- (11) Partene fikk i brev datert 6. juli 2026 informasjon om saksgangen for Energiklagenemnda, samt informasjon om mulighet til å kommentere RMEs innstilling i saken eller gi andre merknader.
- (12) Klager sendte brev, datert 3. juli 2026, med merknader til RMEs oversendelse av innstilling. Den 7. juli 2026 tok klager kontakt per e-post der han presiserte at brevet datert 3. juli 2026 var hans kommentarer til saken.
- (13) Energiklagenemnda avholdt nemndsmøte i saken 14. september 2026.

2 Reguleringsmyndigheten for energis vedtak

- (14) I vedtaket datert 30. mars 2026 redegjør RME innledningsvis for sakens bakgrunn og klagers anførsler. RME opplyser å ha vurdert saken i lys av energiloven med tilhørende forskrifter. RME forstår klager slik at han er uenig i nettselskapets utforming av nettleien, altså differensiering av fastleddet basert på kundens etterspørsel etter effekt jf. forskrift for omsetningskonsesjonærer § 14-2 tredje ledd andre punktum.
- (15) RME viser til forskrift for omsetningskonsesjonærer t§ 14-2 annet og tredje ledd som sier at nettselskapenes tariff for *«lavspent uttak i distribusjonsnettet skal bestå av et fastledd*

og et energiledd» og videre at «[f]astleddet skal utformes slik at kunden dekker en rimelig andel av de faste kostnadene i nettet. Fastleddet skal differensieres på grunnlag av kundens etterspørsel etter effekt».

- (16) RME vurderer først om nettselskapet har differensiert fastleddet på grunnlag av kundens etterspørsel etter effekt, jf. § 14-2 tredje ledd andre punktum.
- (17) RME fremhever at utgangspunktet er at nettselskapene har ansvar for å fastsette sine egne tariffier, jf. forskrift om nettregulering og energimarkedet (NEM) § 4-6 annet ledd andre punktum, men at de likevel må følge energiloven og tilhørende forskrifter.
- (18) RME poengterer at et av formålene med å differensiere fastleddet basert på etterspørsel etter effekt, er et mål om å utnytte strømmettet bedre, ved å unngå høyt strømforbruk på samme tid. Dette fordi nettet må bygges ut mer når mange bruker mye strøm på én gang. Normalt sett er det høyt forbruk på morgenen og ettermiddagen. RME understreker at strømmettet må kunne håndtere de timene i året hvor den samtidige etterspørselen etter effekt er størst, de såkalte makslasttimene. Det pekes på at dersom man fordeler forbruket jevnere utover døgnet, unngår man å bygge unødvendig kostbart strømmett som også fører til inngrep i naturen. RME viser til at dette vil bidra til å holde nettleien lavere og kommer alle kunder til gode.
- (19) Videre utdyper RME i eget høringsdokument nr. 01/2020 at de har skissert tre alternative hovedtilnærminger som nettselskapene kunne ta i bruk og som ville oppfylle kravet om å differensiere fastleddet på grunnlag av kundens etterspørsel etter effekt. Et av disse alternativene var differensiering etter målt effekt (døgnmaks), der kundens høyeste effekttopp bestemmer hvor mye av nettets faste kostnader hver kunde skal betale. Nettselskapets differensiering gjennom målt effekt utgjør etter RMEs vurdering en «differensiering på grunnlag av kundens etterspørsel etter effekt», i tråd med forskriften § 14-2 tredje ledd annet punktum.
- (20) RME går så over til å vurdere om utformingen av fastleddet reflekterer kundens reelle lastpåvirkning i strømmettet.
- (21) RME henviser videre til Energiklagenemndas tidligere vurdering i sak 2024/1027 om at differensieringen gjennom «målt effekt» er egnet til å ivareta formålet om at nettleien i større grad skal gjenspeile kostnadsstrukturen i nettet, i tillegg til at kunden skal ha mulighet til å gjøre tiltak for å redusere behovet for nettkapasitet. I saken er nemnda enig i at trinnene vil begrense kundenes mulighet til å gjøre kostnadsreduserende tiltak, da man må helt ut av trinnet for å få et annet fastledd, men uttaler at det ikke er et krav etter dagens regelverk at fastleddet i nettleien individualiseres til hver enkelt kunde. Det uttales også at nettleiemodellen med «målt effekt» reflekterer den enkelte kundens reelle lastpåvirkning på strømmettet.
- (22) RME vurderer derfor at Glitre nett har differensiert fastleddet på grunnlag av kundens etterspørsel etter effekt, hvilket er i tråd med forskrift om kontroll av nettvirksomhet (nå forskrift for omsetningskonsesjonærer) § 14-2 tredje avsnitt andre punktum. Videre konkluderer RME med at bruken av nettleiemodellen som differensierer fastleddet gjennom «målt effekt» reflekterer den enkelte kundens reelle lastpåvirkning på strømmettet.

3 Partenes anførsler

3.1 Klagers anførsler

- (23) Klager har i det vesentlige anført:
- (24) Klager er uenig i utformingen av nettselskapets tariffmodell. Ifølge klager vil det være vanskelig eller umulig for vanlige husholdninger å reelt gjennomføre effiktreduerende tiltak, altså slik at man faktisk kan styre hvilket fastledd man havner på. Dette begrunnes i første henvendelse (klage) 11. november 2025, etterfølgende brev 4. februar og 5. mars 2026, samt klagen over vedtak 3. april og merknader til RMEs innstilling 3. juli 2026.
- (25) Klager anfører at den nye tariffmodellen som differensierer fastleddet i nettleien etter «målt effekt» ikke er praktisk gjennomførbar for vanlige husholdninger. Dette begrunner han med at de største effekbelastningene skyldes automatiserte apparater som forbrukerne i liten eller ingen grad kan kontrollere når aktiveres.
- (26) I tillegg mener klager at den nye modellen forutsetter tilgang på teknologiske løsninger som mange ikke har og heller ikke har mulighet til å skaffe seg. Klager peker på at den nye ordningen vil medføre en urimelig ekstrabelastning (kostnad) for kunder som ikke har reell mulighet til å tilpasse seg, altså de som ikke kan betale for slike teknologiske løsninger.
- (27) Videre peker klager på at når fastleddet bestemmes av gjennomsnittet av de tre høyeste døgnmaksene i en måned, så kan i praksis tilfeldige enkeltstående hendelser med f.eks. automatiserte apparater bestemme fastleddet.
- (28) Klager anfører i klagen over vedtak av 30. mars 2026 at RME har vurdert feil rettsspørsmål da han mener at de har tatt utgangspunkt i feil grunnlag for klagen. RME har lagt til grunn at klager mente at nettselskapets utforming av differensieringen i fastleddet i nettleien ikke er i tråd med gjeldende regelverk. Ifølge klager er det selve grunnlaget for endringen av nettleiemodellen han klager på, altså om differensieringen skjer på grunnlag av kundens etterspørsel etter effekt og om kunden faktisk har reell påvirkningsmulighet på den målte effekten.
- (29) Videre viser klager til at nettselskapet og RME har tolket og dermed anvendt ordlyden «skal differensieres på grunnlag av kundes etterspørsel» i forskriften § 14-2 tredje ledd andre punktum feil. Klager anfører at RMEs forståelse er for snever og at det må tas hensyn til formålet bak bestemmelsen, og kravet til saklig og rimelig fordeling. Klager mener formålet bak bestemmelsen er at kunden reelt skal kunne påvirke sin etterspørsel, og at når man reelt ikke kan det, jf. tidligere opplistede anførsler, så er ikke hensynet bak bestemmelsen ivaretatt. Videre anfører klager at når muligheten for påvirkning kun er formell, ikke reell, så er dette i strid med de grunnleggende forvaltningsrettslige prinsippene om saklighet, forholdsmessighet og likebehandling.
- (30) Klager anfører i tillegg at RME har gjort saksbehandlingsfeil ved at de gjør en mangelfull faktumvurdering, at det er gitt utilstrekkelig begrunnelse for vedtaket og at de ikke har realitetsbehandlet saken.
- (31) Klager har også sendt inn merknader til RMEs innstilling. Der ønsker han å bemerke at han mener oversendelsesbrevet gir et uriktig bilde av klagen. Klager mener at RME behandler hans klage som et spørsmål om utformingen av regelverket. Det han faktisk

setter spørsmålstegn til er om den konkrete tariffmodellen som nettselskapet bruker, ikke oppfyller formålene i forskrift for omsetningskonsesjonærer § 14-2 tredje ledd andre punktum når den gjennomføres i praksis. Altså om nettselskapet selv har vurdert den reelle muligheten til å styre eget effektuttak og hvilken faktisk effekt differensieringen av fastleddet etter målt effekt har.

- (32) Videre poengterer klager at hans innsigelse også knytter seg til om RME har vurdert kundens reelle mulighet til påvirkning av eget effektuttak, og dermed fastleddet. Klager ønsker å vite konkret hva RME har lagt til grunn for å fastslå at kundens reelle mulighet for å styre egen differensiering blir ivaretatt gjennom nettleiemodellen «målt effekt». Klager mener at å vise til nettleiemodellens formål eller tidligere høringsdokumenter og rapporter ikke er tilstrekkelig.
- (33) Klager bemerker også at en ordinær kunde som bruker AMS-målerens HAN-port kun får informasjon om totalt strømforbruk, ikke konkret hvilket apparat som bruker mest strøm. Hvilket betyr at kunden må kjøpe mer teknisk utstyr for å kunne kontrollere og påvirke eget effektuttak.

3.2 Klagemotpartens anførsler

- (34) Klagemotparten har blitt gitt anledning til å uttale seg om saken. Nemnda har ikke mottatt merknader fra Glitre.

4 Reguleringsmyndigheten for energis innstilling

- (35) RME kan ikke se at klager har kommet med noen nye saksopplysninger eller anførsler, og viser ellers til begrunnelsen som fremgår av vedtaket.

5 Energiklagenemndas vurdering

- (36) Saken gjelder klage fra A (heretter «klager») på vedtak fattet av Reguleringsmyndigheten for energi (heretter «RME») den 30. mars 2026. I vedtaket fastslo RME at Glitre Nett AS (heretter «nettselskapet») hadde differensiert fastleddet i nettleien på grunnlag av kundens etterspørsel etter effekt i tråd med forskrift om kontroll av nettvirksomhet (nå forskrift for omsetningskonsesjonærer) § 14-2 tredje ledd andre punktum.
- (37) Klager opplyser at han anerkjenner hensikten med nettleiemodellen hvor fastleddet differensieres på grunnlag av «målt effekt», men setter spørsmålstegn ved både Glitres og RMEs vurdering av hvorvidt kunden har reell praktisk mulighet til å påvirke sitt eget effektuttak og dermed hvilket fastledd man må betale for.
- (38) Energiklagenemnda behandler klager over enkeltvedtak truffet av RME med hjemmel i energiloven, naturgassloven, offentleglova og lov om Norgespris og strømstønad til husholdninger, jf. forskrift om energiklagenemnda § 1. Det nemnda tar stilling til i denne saken er dermed om Glitre Nett AS har utformet sin nettleiemodell i tråd med gjeldende regelverk. Spørsmål om vurderinger som har blitt gjort i forkant og i etterkant av forskriftsendringen som innførte den nye nettleiemodellen, og eventuelle andre spørsmål om forskriftsendringer faller utenfor nemndas myndighetsområde.
- (39) Glitre Nett AS innførte en ny nettleiemodell etter en forskriftsendring som trådte i kraft 1. juli 2022. Nettselskapet har valgt en tariffmodell der fastleddet for ordinært uttak i distribusjonsnett (nettleie) fastsettes på grunnlag av målt effekt (døgnmaks). Det vil si at nettselskapet registrerer kundens høyeste effekttopp hvert døgn, og beregner deretter

gjennomsnittet av kundens tre høyeste effekttopper (døgnmaks) i løpet av en måned. Basert på gjennomsnittet plasseres kunden inn i et kapasitetstrinn som avgjør størrelsen på kundens fastledd. Dette skal gi et signal til kunden om å redusere effektbruken. Nemnda viser til tidligere avgjørelser med saksnr. 2024/0753 og 2024/1027 hvor denne modellen er gjennomgått i større detalj.

- (40) Kapasitetstrinnene i Glitres tariff er som følger:

Trinn 1: 0-2 kW

Trinn 2: 2-5 kW

Trinn 3: 5-10 kW

Trinn 4: 10-15 kW

Trinn 5: 15-20 kW

Trinn 6: 20-25 kW (...)

- (41) Den samme trinnfordelingen er utbredt blant nettselskapene som benytter seg av modellen målt effekt (døgnmaks).
- (42) Utgangspunktet er at tariffen etter forskrift for omsetningskonsesjonærer § 14-2 skal være i samsvar med de generelle prinsippene for utforming av punkttariffer, jf. § 13-1 i samme forskrift. Prinsippene skal sikre at alle som ønsker det får markedsadgang på like vilkår, samt bidra til effektiv utnyttelse og utvikling av nettet. Bestemmelsen lyder:

«Alle nettselskapene er ansvarlige for at det utarbeides tariffen som er punktbaserte etter følgende prinsipper:

a. tariffene skal refereres tilknytningspunktene.

b. avtale med nettselskapet i tilknytningspunktet skal gi adgang til hele nettsystemet og kraftmarkedet.

c. nettselskapet plikter å tilby alle som etterspør netttjenester ikke-diskriminerende og objektive punkttariffer og vilkår.

d. tariffene skal utformes slik at de i størst mulig grad gir signaler om effektiv utnyttelse og effektiv utvikling av nettet.

e. tariffene kan differensieres etter objektive og kontrollerbare kriterier basert på relevante nettforhold.

f. tariffene skal fastsettes uavhengig av avtaler om kraftkjøp/kraftsalg.

g. tariffene skal gi nettselskapet inntekter til dekning av kostnader innenfor tildelt inntektsramme, kostnader i overliggende nett, innbetalt eiendomsskatt og lovpålagt innbetaling til energifond.

h. målte og stipulerte timeverdier i Elhub skal benyttes til avregning av tariffen. Der timeverdier for uttak ikke er tilgjengelig skal nettselskapet stipulere timeverdier.

i. den enkelte boenhet eller fritidsbolig skal måles og avregnes hver for seg.

j. tariffene skal utformes slik at de reflekterer kostnadsstrukturen i nettet.

- (43) Energiklagenemnda viser til at det er nettselskapene som selv utformer tariffen, og de er ansvarlige for at tariffene er i tråd med de prinsipper og krav som fremgår av forskriften. Nettleien består som regel av et energiledd som dekker kundens bruk av nettet, og et fastledd som dekker en rimelig andel av de faste kostnadene i nettet. Forskrift for omsetningskonsesjonærer stiller krav til at tariffene utformes slik at de i størst mulig grad gir signaler om effektiv utnyttelse og effektiv utvikling av nettet, jf. § 13-1 bokstav d. Dette betyr at tariffene skal utarbeides etter en grunnstruktur hvor variable kostnader i størst mulig grad skal hentes inn gjennom variable tariffledd og at faste kostnader i størst mulig grad hentes inn gjennom andre tariffledd. Av § 13-1 bokstav e fremgår det at «tariffene kan differensieres etter objektive og kontrollerbare kriterier basert på relevante nettforhold». Bestemmelsen gir nettselskapene en skjønnsmessig adgang til å utforme tariffen basert på etterprøvbare kriterier. Så lenge tariffutformingen er objektiv, basert på relevante nettforhold og er ikke-diskriminerende, jf. § 13-1 bokstav c og e, har nettselskapene stor frihet i fastsettelsen av tariffen.
- (44) Nemnda har tidligere tatt stilling til om målt effekt (døgnmaks) som differensieringsmetode er i samsvar med forskriften, og viser i denne forbindelse til avgjørelsen i sak 2024/1027.
- (45) Etter nemndas oppfatning er det i denne saken ikke uenighet om at den valgte tariffmodellen er i tråd med regelverket. Nemnda forstår det som at klager mener at nettselskapets tariffmodell ikke oppfyller kravet til at fastleddet skal differensieres på grunnlag av kundens etterspørsel etter effekt. Etter hans syn har ikke kunden reell mulighet til å påvirke sin egen etterspørsel, og dermed oppfylles ikke formålet som ligger til grunn for bestemmelsen.
- (46) Spørsmålet for Energiklagenemnda er om nettselskapet har utformet fastleddet i henhold til kravet om at det «skal differensieres på grunnlag av kundens etterspørsel etter effekt», jf. forskrift for omsetningskonsesjonærer § 14-2 tredje ledd andre punktum.
- (47) Ordlyden «skal differensieres» kan i seg selv åpne for både en helt individuell fastsettelse av fastleddet, eller at hver kunde plasseres i en tariffgruppe. Ordlyden gir anvisning på at kunden skal kunne påvirke sitt eget fastledd og at nettselskapet ikke kan ha samme fastledd for alle nettkundene uavhengig av deres behov for effekt. Videre må det være realitet i nettselskapets valgte metode for differensiering. Det er ikke et krav at tariffen skal fastsettes individuelt for hver kunde, men dersom det er benyttet en tilnærming med målt effekt og kundene innplasseres i en trinnmodell, må denne være finmasket nok til at den gjenspeiler den enkelte kundes reelle lastpåvirkning på strømmettet. Tolkningen er etablert og har tidligere vært lagt til grunn av nemnda i flere saker, herunder sak 2024/0753 og 2025/0305.
- (48) Etter nemndas syn er modellen med differensiering etter «målt effekt» egnet til å ivareta formålet om at kunden skal ha mulighet for å gjøre tiltak for å redusere behovet for nettkapasitet. Nemnda er likevel enig med klager om at når hver kunde plasseres i et trinn basert på døgnmaks, vil det i større grad begrense kundens mulighet til å gjøre tiltak for å redusere behovet for nettkapasitet siden de må bevege seg helt ut av trinnet for å se en effekt på fastleddet.

- (49) Klagerens sentrale anførsel er at kunden ikke har en reell mulighet til å påvirke egen etterspørsel etter effekt, og at dette strider med formålene bak § 14-2 tredje ledd andre punktum. Klager har videre anført at tariffen må bygge på en saklig og rimelig fordeling av kostnadene.
- (50) Nemnda viser til at disse anførselene aktualiserer spørsmålet om nettselskapets trinnmodell samsvarer med prinsippene som skal være lagt til grunn ved utformingen av punkttariffer, jf. § 13-1. Vurderingen er dermed ikke begrenset til om kunden har mulighet til å påvirke fastleddet, differensieringen må også være i tråd med prinsippene i § 13-1. Etter nemndas syn er det naturlig å se kravet til differensiering i sammenheng med kravet til at kunden skal dekke «en rimelig andel» av kostnadene i nettet, jf. § 14-2 tredje ledd første punktum.
- (51) Som påpekt i Energiklagenemndas avgjørelser i saker med saksnr. 2024/1027 og 2025/0305, vil en naturlig språklig forståelse av «rimelig andel» av kostnadene i nettet tilsi at det må gjøres en konkret vurdering av om utformingen av fastleddet får urimelige utslag for enkeltkunder eller kundegrupper. Tariffen skal sørge for en rettferdig fordeling av kostnadene i nettet, ut ifra kundenes etterspørsel etter effekt. Etter nemndas syn må dette sees i sammenheng med kravet om at tariffen skal reflektere kostnadsstrukturen i nettet, jf. § 13-1 bokstav j. En tariff som er kostnadsreflekterende, vil etter nemndas syn i utgangspunktet også oppfylle kravet til at kunden skal dekke en «rimelig andel» av de faste kostnadene i nettet. Nemnda viser i denne forbindelse til følgende merknader i høringsdokumentet s. 44-45 til § 14-2 tredje ledd (foreslått § 14-2 fjerde ledd):

«Fastleddet i tariffen skal sikre at alle kunder bidrar til å dekke en rimelig andel av felleskostnadene gjennom nettleien. Alle kunder skal betale kundespesifikke kostnader, det vil si kostnader som er faste for hvert kundeforhold, slik som kostnader til kundehåndtering, herunder måling, avregning, fakturering og tilsyn.

I tillegg skal alle kunder dekke en andel av felleskostnadene i nettleien for at de har mulighet til å bruke nettet. Dette gjelder også kunder som i perioder verken bruker energi eller effekt. Nettet må driftes og vedlikeholdes, og nettselskapene må ha beredskap slik at nettet er klart til bruk når kunden måtte ønske å bruke det. Derfor er det rimelig at alle kunder bidrar til å dekke en andel av disse kostnadene, uavhengig av kundens faktiske bruk av nettet.

Det er likevel ikke rimelig at alle kunder skal betale like mye for å være tilknyttet og for å kunne bruke strømmettet. Kundenes tilgang på eller bruk av effekt bidrar til å øke nettkostnadene fordi behovet for kapasitet i nettet bestemmes av hvor mye strøm vi bruker samtidig. Å differensiere fastleddet på bakgrunn av kundenes etterspørsel etter effekt, bidrar til en rimelig fordeling av nettkostnadene mellom sluttbrukerne i lavspentnettet og til effektiv utnyttelse av eksisterende nettkapasitet.»

- (52) Nemnda viser til at et gjennomsnitt av tre døgnmakser gjenspeiler kundens reelle bruk av nettet ved maks effektuttak. Trinnmodellen tar utgangspunkt i målt effekt og dette tilsier i utgangspunktet at kunden dekker en «rimelig andel» av de faste kostnadene i nettet. Som vist anser nemnda gjennomsnittet av tre døgnmakser som å være et mål på kundens etterspørsel etter effekt. Kundene er fordelt etter trinn basert på deres respektive gjennomsnitt, og disse trinnene representerer etter nemndas syn ulike behov og kostnader i nettet, slik at tariffen reflekterer kostnadsstrukturen i nettet, jf. § 13-1 bokstav j. Selv

om det skulle være mulig med tilgjengelig teknologi å utforme fastleddet individuelt for hver nettkunde, så er ikke det et krav etter dagens regelverk.

- (53) Nemnda ser likevel poenget til klager når det gjelder den reelle muligheten til å gjennomføre tiltak som insentivene legger opp til og klagers bemerkning om at det i praksis er mulig at tilfeldige enkeltstående hendelser kan virke uheldig inn på en av månedens tre «døgnmakser». Dette kan for eksempel gjelde elektriske apparater som varmtvannsberedere og gulvvarme som styres automatisk av termostater, og som nettkunden har begrenset kontroll over. Nemnda kan likevel ikke se at muligheten for tilfeldige hendelser eller lasttopper grunnet automatiserte apparater er tilstrekkelig til å slå fast at utformingen av tariffmodellen er i strid med prinsippet om at den skal «reflektere kostnadsstrukturen i nettet», jf. 13-1 bokstav j. Om en tilfeldig hendelse faktisk er sjelden eller enkeltstående vil dette kun få betydning de få månedene dette slår inn. Om det er tale om hyppigere hendelser, er de ikke tilfeldige eller enkeltstående, og vil påvirke tariffen flere av månedene i løpet av året. I begge tilfeller vil effektbruken plassere nettkunden i et tarifftrinn som korrekt reflekterer kostnadene i nettet, som er basert på dimensjonering for aktuelt effektuttak.
- (54) Det er riktignok et formål bak ny tariffstruktur at nettkunden skal gis insentiv til å tilpasse forbruket sitt til tidspunkt med lav belastning i nettet. Dette er i tråd med prinsippet om at tariffene skal utformes slik at de i størst mulig grad gir signaler om effektiv utnyttelse og effektiv utvikling av nettet, jf. § 13-1 bokstav d. Bestemmelsen innebærer imidlertid ikke et krav til at nettselskapet må bevise nettleiemodellens insentivvirkning for hver individuell nettkunde. Bruk av døgnmaks vil i utgangspunktet gi kunden et insitament til å fordele sitt forbruk slik at effekttoppene begrenses med den konsekvens at investeringene i nettet kalibreres i henhold til dette. For enkelte kunder vil likevel muligheten til å tilpasse effektuttaket være begrenset uten teknologiske tiltak. Dette innebærer likevel ikke at modellen av den grunn er i strid med regelverket. Nettleiemodellen har også et langsiktig formål ved at kunder gis insentiv til å ta hensyn til effektuttaket ved senere investeringer og utskiftninger, for eksempel ved valg av husholdningsapparater med lavere effektbehov eller oppgradering av oppvarmings- og elbilladeløsninger til mer energieffektive alternativer. Insentivvirkningen av nettleiemodellen må altså også ses i lys av at enkelte tiltak først lar seg gjennomføre over tid. At kunden på kort sikt ikke har en reell mulighet til å påvirke hvilket kapasitetstrinn vedkommende befinner seg i, kan derfor ikke i seg selv være avgjørende for om modellen oppfyller regelverkets krav.
- (55) Når det gjelder tariffens insentivvirkning, vil nemnda også trekke frem at det ikke kun trenger å være fastleddet som gir et prissignal i nettleien. Energileddet kan også gi et prissignal om effekttopper i nettet slik at kundene får en mulighet til å jevne ut effekttoppene, som ved å lade elbil om natten. Eksempelvis opplyser nettselskapet på sine hjemmesider at energileddet er omtrentlig 30 prosent billigere på kvelds- og nattestid når nettet er lite belastet. I så fall styres insentivet til å lade elbil om natten i større grad av energileddet enn av fastleddet. Nemnda forstår det som at nettselskapets utforming av energileddet ikke er en del av klagen og går derfor ikke nærmere inn på en vurdering av dette.
- (56) Nemnda vil for øvrig understreke at den hverken tar stilling til vurderingene som ligger til grunn for tariffreglene, eller til de faktiske forholdene knyttet til den enkelte kundes mulighet til å innrette seg etter disse. Nemndas vurdering er begrenset til om nettselskapets utforming av fastleddet er i tråd med gjeldende regelverk. Nemnda viser

til at nettselskapene er strengt regulerte monopoler, men at disse på enkelte områder er gitt handlingsrom til å selv vurdere hva som er de mest hensiktsmessige løsningene, innenfor rammene av forskrift for omsetningskonsesjonærer.

- (57) Nemnda kan ikke se at kravet til at «kunden dekker en rimelig andel av de faste kostnadene i nettet» hindrer at nettselskapene differensierer fastledd etter kapasitetstrinn med grunnlag i «målt effekt»-modellen. Heller ikke at utformingen av trinnmodellen er i strid med regelverket og viser i denne forbindelse til avgjørelsene i sak 2024/1027 og sak 2025/0305. Det er videre ikke grunnlag for å konstatere at nettselskapets trinnmodell er i strid med grunnprinsippene for utforming av punkttariffer i forskrift for omsetningskonsesjonærer § 13-1.
- (58) Energiklagenemnda kommer etter dette til at Glitre Nett AS har utformet sin nettleiemodell i tråd med forskrift for omsetningskonsesjonærer § 14-2 tredje ledd andre punktum.
- (59) Når det gjelder klagers anførsler om saksbehandlingsfeil, herunder mangelfull faktumvurdering, utilstrekkelig begrunnelse og manglende realitetsbehandling, finner nemnda ikke grunnlag for å konstatere slike feil. Forvaltningens utredningsplikt innebærer at saken skal være «så godt opplyst som mulig før vedtak treffes», jf. forvaltningsloven § 17 (heretter «fvl.»). Begge partene har hatt anledning til å komme med uttalelser og bemerkninger til sakens dokumenter. På bakgrunn av sakens dokumenter finner nemnda at saken var tilstrekkelig opplyst på vedtakstidspunktet til at RME kunne avgjøre saken, og kan derfor ikke se at det foreligger en mangelfull faktumvurdering. Begrunnelsesplikten i fvl. §§ 24 og 25 innebærer at det skal gjøres rede for de faktiske og rettslige forhold som har vært avgjørende for vedtaket. Nemnda finner at RMEs vedtak av 30. mars 2026 oppfyller lovens krav til begrunnelse og viser spesielt til vedtakets punkt 5. Kravet til realitetsbehandling innebærer at forvaltningsorganet tar stilling til det sentrale spørsmålet i saken, samt anførselene, og at den dermed ikke avvises. Nemnda viser til at RME har vurdert og tatt stilling til klagers sentrale anførsler i vedtaket, jf. vedtakets punkt 5.1 og 5.2. Saken er dermed realitetsbehandlet, og anførselen kan ikke føre frem.
- (60) Klager anfører også at når muligheten for påvirkning kun er formell og ikke reell, er dette i strid med de grunnleggende forvaltningsrettslige prinsippene om saklighet, forholdsmessighet og likebehandling. Prinsippet om saklighet innebærer at forvaltningen må bygge avgjørelsene sine på relevante og objektive hensyn. Nemnda finner at RMEs vurdering av nettselskapets rett til å fastsette egne tariffer, lovligheten av nettleiemodellens utforming, samt at relevant tidligere praksis fra Energiklagenemnda har blitt lagt til grunn i vedtaket oppfyller kravet til saklighet. Forholdsmessighetsprinsippet innebærer at et inngrep ikke må gå lenger enn nødvendig og at det må foreligge et legitimt formål. I utgangspunktet har Høyesterett slått fast at det ikke gjelder et alminnelig krav til forholdsmessighet når det er snakk om innholdet i et forvaltningsvedtak, jf. Rt. 2011 s. 304 avsnitt 56. Nemnda finner heller uansett ikke at differensiering av fastleddet etter «målt effekt» går lenger enn nødvendig for å ivareta formålet i § 14-2 tredje ledd andre punktum om å insentivere til tidsmessig jevnere bruk av nettet. Likebehandlingsprinsippet innebærer at like tilfeller skal behandles likt, med mindre det foreligger en saklig grunn for forskjellsbehandling. At kunder har ulik mulighet til å tilpasse sitt effektuttak innebærer etter nemndas vurdering ikke i seg selv usaklig forskjellsbehandling. Prinsippet krever ikke at alle kunder skal komme helt likt ut økonomisk, men at differensieringen gjøres etter objektive og ikke-diskriminerende

vilkår, jf. forskrift for omsetningskonsesjonærer § 13 bokstav c og forskrift 24. oktober 2019 nr. 1413 om netregulering og energimarkedet (NEM) § 4-6 første ledd. Tariffmodellens differensiering bygger på det objektive kriteriet «målt effekt» som er knyttet til kundens bruk av nettet og fører til at kunder som har tilnærmet likt målt effektuttak, havner i samme kapasitetstrinn. Nemnda finner på denne bakgrunn ikke grunnlag for at tariffmodellen er i strid med de anførte forvaltningsrettslige prinsippene.

6 Vedtak

(61) Energiklagenemnda fatter etter dette følgende vedtak:

- 1. Klagen tas ikke til følge.**
- 2. Vedtak nr. 202523118-6 fattet av Reguleringsmyndigheten for energi (RME) 30. mars 2026 stadfestes.**

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Vedtaket er enstemmig vedtatt som angitt ovenfor.

14. september 2026

Edna Grepperud

Nemndsmedlem

Helle Grønli

Nemndsmedlem

Tormod Anders Sletten

Nemndsmedlem

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur